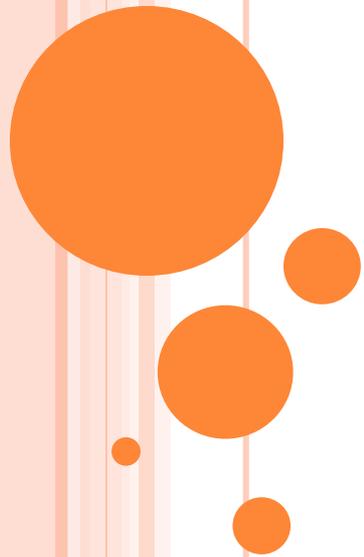

חלקים כוללים

חלק א

חלקים כוללים המשפט פשוט

חלקים כוללים במשפט פשוט : הסבר ומאפיינים

- **חלק כולל** במשפט פשוט מכיל **חלקים חוזרים** (שניים או יותר) בעלי אותו תפקיד תחבירי.
- כל החלקים החוזרים בחלק הכולל מתקשרים לאותה מילה במשפט ועונים על אותה שאלה.
- לפני החלק החוזר האחרון תבוא מילת חיבור.
לפנינו משפט :

איזה תפוח?

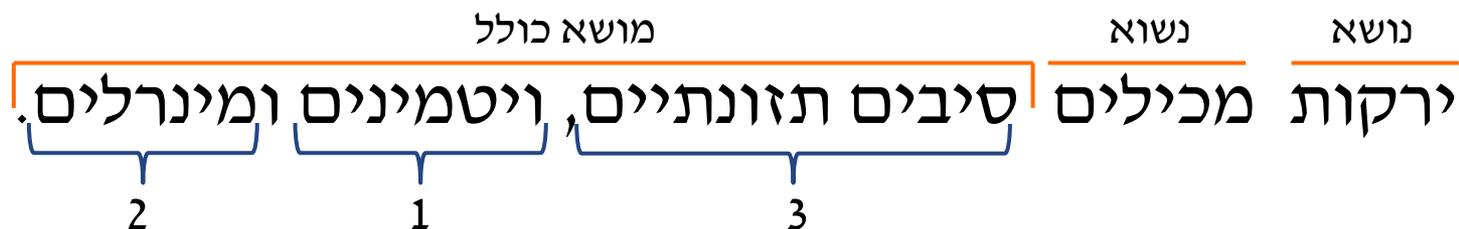
1. אדום

2. גדול

סדר החלקים החוזרים בתוך החלק הכולל

- החלקים החוזרים שבתוך החלק הכולל נמצאים ביחס של הקבלה, ולכן הסדר שלהם הוא חופשי. ניתן להחליף את סדר החלקים החוזרים מבלי לשנות את משמעות המשפט.

שלושה דגמים לחלק הכולל

○ X ו-Y - קשר *fe* הוספה

נושא כולל

דורון ורונן יגיעו לעזור.

M יגיעו לעזור?

- דורון ורונן *fe* ורונן

○ X או Y - קשר *fe* הריקה

נושא כולל

דורון או רונן יגיעו לעזור.

M יגיעו לעזור?

- דורון או רונן *fe* רונן

○ לא X אלא Y - קשר *fe* ניאוד

נושא כולל

לא דורון יגיע לעזור, אלא רונן.

M יגיעו לעזור?

- דורון, אלא רונן *fe* רונן

○ כל תפקיד תחבירי במשפט יכול לחזור על עצמו בתוך חלק כולל:

נושא כולל

1. |יהודי, מוסלמי ונוצרי| נכנסים לבר. *מי נכנס לבר?*

מושא כולל

2. |תוכל להזמין| סלט, מרק או ירקות קלויים. *מה תוכל להזמין?*

תיאור (תכלית) כולל

3. |הם באו| לא כדי להפריע, אלא כדי לעזור. *למה הם באו?*

נשוא כולל

4. |בני המשפחה הנרגשים| רקדו ושרו כל הלילה. *מה עשו בני המשפחה?*

לואי כולל

5. |דני הוא ילד| מוכשר וביישן. *איזה מין ילד הוא דני?*

תמורה כוללת

6. |דנה קיבלה שלוש מתנות|: דיסק, ארנק וספר. *מהן שלושת המתנות?*

ביטוי מכליל: שלוש מתנות תמורה מפרטת: דיסק, ארנק וספר

פיסוק החלק הכולל

- החלקים החוזרים שבתוך החלק הכולל יופרדו בפסיקים, אך לפני מילות החיבור **ו** או **או** לא יבוא פסיק.

לקחתי לטיול | כובע ותרמיל.

לקחתי לטיול | כובע, תרמיל, אוכל ותיק עזרה ראשונה.

נוכל להיפגש | מחר או ביום רביעי.

נוכל להיפגש | מחר, ביום רביעי או ביום שישי.

- לפני מילת החיבור **אלא** (לא... אלא) יבוא פסיק.

רוגן לא התלונן | על עלות הטיול, **אלא** על השירות של המדריך.

תקינות תחבירית : מילות יחס בחלק הכולל

- מילת היחס חייבת לחזור לפני כל אחד מן החלקים החוזרים שבתוך החלק הכולל.

~~נחושת ואור.~~ **א** **תק"ן** : נעמי שמר שרה על ירושלים **של זהב,**

תק"ן : נעמי שמר שרה על ירושלים **של זהב,** **של נחושת** **ושל אור.**

~~את החולצה והמכנסיים.~~ **א** **תק"ן** : כיבסתי **את החולצה**

תק"ן : כיבסתי **את החולצה** **ואת המכנסיים.**

~~על ידי המשטרה והפרקליטות.~~ **א** **תק"ן** : החשוד הוזהר **על ידי המשטרה**

תק"ן : החשוד הוזהר **על ידי המשטרה** **ועל ידי הפרקליטות.**

